

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Kolmenkulman kiertotalouskeskuksen ympäristölupahakemuksesta
TRE:2803/11.01.02/2024**Lisätietoja päätöksestä**

Ympäristöpäällikkö Kati Skippari, puh. 050 521 5198, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Tiina Nieminen, etunimi.lh.sukunimi@tampere.fi, puh. 040 800 7352

Päätös

Annetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle Tampereen kaupungin kiertotalouskeskuksen ympäristölupahakemuksesta oheinen perusteluissa oleva lausunto.

PerustelutAsia

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Kolmenkulman kiertotaloustoiminnan ympäristölupahakemuksesta.

Tampereen kaupunki hakee toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa Kolmenkulman kiertotalouskeskukselle sekä lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta. Toiminta sijaitsee hakijan omistamalla kiinteistöllä 837-601-4-2 Kolmenkulmassa Tampereella. Lisäksi haetaan kiertotalouskeskukselle vastaanotettavan hiekoitussepin jätteeksi luokittelun päättymistä.

Kiertotalousalueella vastaanotetaan, varastoidaan ja käsitellään ylijäämämaita, kynnyсарvomaita, betoni- ja tiilijätettä, lento- ja pohjatuhkaa, valimohiekkaa, maa-aineksia, asfalttia, hiekoitussepiä, risuja, kantoja, viherjätettä sekä louhetta, jota myös murskataan. Kiertotalouskeskuksen toiminta on tarkoitus aloittaa vuoden 2024 aikana ja sen arvioitu kesto on 10-20 vuotta kaava-alueen rakentamisen aikataulujen mukaan. Ympäristölupahakemus koskee tätä toimintaa. Kaava-alueen rakentamisen valmistuttua kiertotaloustoimintojen toisessa vaiheessa kiertotaloustoiminnot siirtyvät nykyisen maanvastaanottoalueen lakialueelle arviolta vuosien 2030–2035 aikana.

Hakemukseen on liitetty mm. hulevesien käsittelyn suunnitelmat, pinta- ja pohjavesien seuranta- ja tarkkailusuunnitelma, melun tarkkailusuunnitelma, pölyn mittaussuunnitelma sekä esitys käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta sekä luontovaikutusten seurannasta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto on pyydetty antamaan 28.6.2024 mennessä ja toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta. Lausunnon on valmistellut ympäristötarkastaja Tiina Nieminen ja valmisteluun ovat osallistuneet myös ympäristötarkastajat Emmi Lehkonen ja Sari Sassi sekä ympäristösuunnittelija Eeva Punju.

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto on kokouksessaan 5.2.2019 § 19 siirtänyt toimivaltaansa lausuntojen antamiseen liittyvissä asioissa ympäristönsuojelupäällikölle (nykyisin ympäristöpäällikkö).

Lausunto

Luontoarvot ja vesiasiat

Toiminta-alueen lähellä sijaitsee kaksi luonnonsuojelualuetta. Tampereen kaupungin puolella sijaitseva YSA233433 Leppiojan luonnonsuojelualue, ja Ylöjärven kaupungin puolella sijaitseva YSA236115 Leppioja. Tampereen puolella sijaitsevan ja Tampereen omistaman Leppiojan luonnonsuojelualueen rauhoitusperusteina ovat hajuheinäesiintymä, puronvarsilehto muu arvokas kasvilajisto (mm. kaislasara) sekä monimuotoisuudelle arvokkaat metsäiset luontotyytit. Lisäksi itse Leppiojan uoma on arvioitu luonnontilaiseksi puroksi melko pitkältä matkalta. Hankkeen vaikutuksia on arvioitu Leppiojalla lähinnä hajuheinän kannalta. Vaikutuksia tulee arvioida Leppiojan kaikkien luontoarvojen kannalta. Myös valkolehdokkiesiintymälle tulee esittää seurantasuunnitelma toiminnan vaikutusten arvioimiseksi.

Hakemuksen mukaan Nokian puolella sijaitsevan NCC Industry Oy:n maa-aineksenottoalueen vedet eivät kulkeutuisi suunnitellun kiertotalouskeskuksen laskeutusaltaiden K1 ja K2 kautta. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen ja maastohavaintojen mukaan kyseisen alueen vesiä kulkeutuu ainakin toistaiseksi kiertotalouskeskuksen eteläiselle alueelle. Asia tulee ottaa huomioon vesienkäsittelyrakenteiden mitoituksessa.

Vesienkäsittelyyn käytettävien laskeutusaltaiden tulee olla mitoitusohjeiden mukaiset ottaen huomioon koko yläpuolisen valuma-alueen pinta-alan. Lupamääräyksiin on varmistettava, että laskeutusaltaissa on asianmukaiset suodattavat rakenteet, eroosiosuojatut ylivuotorakenteet sekä hakemuksessa esitetyt sulkurakenteet. Alueen nykyisen esirakentamistoiminnan vesienkäsittelyrakenteissa hiekkasuodatin ei ole ollut käyttökelpoinen rakenne veden padottumisen takia.

Hakemuksesta ei täysin selviä, että kulkeutuuko kiertotalousalueen vesiä myös nykyisen maanvastaanottoalueen koilliseen laskeutusaltaaseen (allas 3). Asemapiirroksen mukaan altaaseen johtavan ojan varrelle on tarkoitus varastoida betoni- ja tiilijätettä, betonimursketta ja reunakiviä. Mikäli kiertotalousalueen vesiä kulkeutuu myös tälle purkureitille, tulee

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

vaikutukset arvioida asianmukaisesti ottaen huomioon betonijätteen varastoinnin ja käsittelyn mahdolliset vaikutukset veden pH:n nousuun ja sulfaattipitoisuuteen.

Hakemuksen mukaan Piiriniityn kosteikon mitoitus on tehty kaavan mukaiseen toimintaan, josta aiheutuu selkeästi enemmän hulevesiä kuin kiertotaloustoiminnasta. Toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että kosteikon hoito- ja huoltovastuut on kiertotaloustoiminnan aikana selkeästi sovittu. Lisäksi on varmistettava kosteikon toimivuus (kasvillisuuden sopeutuminen) kiertotaloustoiminnan vesienkäsittelyyn, mikäli kosteikkoon johdetaan suunniteltua vähemmän vesiä.

Kuormitusarvioinnissa on käytetty lähteenä Vakkilainen ym. 2005 referenssiä, jota ei kuitenkaan löydy lähdeluettelosta. Kyseisen tietolähteen luotettavuutta ja käyttökelpoisuutta kiertotaloustoiminnan kuormituksen laskennassa ei näin ollen pysty arvioimaan.

Eroosioherkät materiaalit tulee varastoida riittävällä suojaetäisyydellä vesienkäsittelyrakenteista ja niihin johtavista ojista.

Kiertotalousalue sijaitsee Myllypuron Natura 2000 -alueen valuma-alueella. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan alueella ei saa ottaa vastaan mustaliusketta tai muita rikkipitoisia kivilajeja, jotka voivat rapautuessaan aiheuttaa pintavesissä pH:n laskua ja sulfaatti- ja metallipitoisuuksien voimakasta nousua. Mikäli näiden vastaanotto kuitenkin sallitaan, lupamääräyksillä tulee varmistaa, että alapuolisten vesialueiden pintavesiin liittyvät riskit poistetaan.

Hakemuksen liitteenä on Kolmenkulman ja Myllypuron kiertotalouskeskusten ja puutermiinalin Natura-arviointi sekä arvioinnin täydennys mutta ei Pirkanmaan ELY-keskuksen tai Myllypuron Natura 2000 -alueen maanomistajan eli Tampereen kaupungin lausuntoa Natura-arvioinnin täydennyksestä. Lausuntopyynnössä ei ole erikseen pyydetty antamaan luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista lausuntoa Natura-arvioinnin täydennyksestä. Epäselväksi jää, että onko Natura-arviointi täydennyksineen todettu olevan luonnonsuojelulakia valvovan viranomaisen toimesta riittävä ja onko vaikutukset asianmukaisesti arvioitu.

Hakemuksen liitteenä olevaa seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaa on täydennettävä niin, että pintavesinäytteenoton yhteydessä mitataan myös virtaama.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on seurannut Leppiojan vedenlaatua havaintopisteissä Leppioja_yläjuoksu (6827025:316295 ETRS-TM35FIN) ja Leppioja_Myllypuronkatu (6825158:318245 ETRS-TM35FIN) vuodesta 2020 lähtien. Näiden havaintopisteiden käytettävyys kiertotalousalueen ylä- ja alapuolisena pintavesitarkkailupisteinä Leppiojassa olisi syytä tarkastella. Tarkkailutulokset on viety Vesla-tietojärjestelmään.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Mikäli lumenvastaanotto toiminta jatkuu alueen itälaidalla (nykyisen toimenpideluvan 13.6.2025 jälkeen), joka osin hankealue rajoituksen sisäpuolella, tulee lumenvastaanottoalue näkyä myös asemapiirroksessa, ja sen (hulevesi)vaikutukset huomioida toiminnassa.

Kiertotaloustoiminta

Toiminnalle haetaan lupaa mm. varastoida ja käsitellä rakentamisessa ja purkamisessa syntyvän betonijätteen lisäksi betoniteollisuuden betonijätettä ja -lietettä (10 13 14) murskepinnoitteisella alueella hulevesiojan läheisyydessä. Betonilietteen, joka voi olla hyvinkin nestemäistä, varastointi murskepinnoitteisella alueella saattaa aiheuttaa lietteen valumista ojaan. Lupamääräyksillä tulee varmistaa, ettei betonilietteestä aiheudu haittaa ympäristöön.

Hakemukseen ei ole liitetty tiilimurskeen tuottajan laadunvalvontaohjetta, vaikka lupaa haetaan rakentamisessa ja purkamisessa syntyvää tiilijätteen käsittelyyn. Lisäksi hakemuksessa todetaan, että vastaanotettavien tuhkien laadunmäärityksistä vastaa energiantuotantolaitokset tuhkan lähtöpäässä. Valimohiekkojen laadunvalvonnasta ei ole mainittu hakemuksessa. Lupamääräyksillä tulee varmistaa, että tiilijätteen, tuhkien ja valimohiekkojen laadunvalvontajärjestelmät vastaavat valtioneuvoston antamassa asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843 /2017) liitteen 3 laadunvarmistusjärjestelmän vaatimuksia.

Hakemuksessa on esitetty, että hiekoitussepinä otetaan vastaan, varastoidaan ja käsitellään jätenimikkeellä 191209 jätteiden mekaanisessa käsittelyssä syntyviä mineraaleja (kuten hiekka ja kiviainekset). Em. jäte ei välttämättä vastaa hiekoitussepinä laadultaan.

Alueelle ei oteta vastaan pilaantuneita maa-aineksia ja että maa-ainesten näytteenotosta vastaa maa-ainesten toimittaja maa-ainesten lähtöpäässä. Mikäli tuotavien maa-ainesten puhtaudesta on epäilyksiä, ei niitä vastaanoteta lainkaan. Koska maa-aineksia otetaan vastaan myös kaupungin ulkopuolisilta toimijoilta, tulee lupamääräyksillä varmistaa riittävä menettely maa-ainesten puhtauden selvittämiseen ennen vastaanottoa.

Vieraslajien osalta hakemuksessa on todettu, että ne ohjataan viereiselle maanvastaanottoalueelle. Maanvastaanottoalueen (laajennuksen) ympäristölupa ei kuitenkaan salli vieraslajeja sisältävän maa-aineksen vastaanottoa ja sijoittamista alueelle. Vieraslajeja sisältäville maa-aineksille soveltuva vastaanotto paikka muualla tulee olla tiedossa, jotta kuormat osataan ohjata luvan mukaiseen vastaanotto paikkaan.

Hakemuksen mukaan viherjätettä voidaan käsitellä aumakompostoimalla kiertotalouskeskuksen kenttäalueilla. Aumakompostien sijaintia ei ole erikseen merkitty asemapiirrokseseen. Aumakompostin sijoittelussa ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 15

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

-varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)